

Valgt blev: *Hagbart Berg, Nørskov, J. C. A. Larsen, Lambæk, N. J. Andersen, H. P. Hansen, A. C. Mortensen, N. P. Nielsen, Knud Hansen, Fr. Andersen, Parkov, Korsgaard, Sven, Henningsen og P. Munch.*

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 489 af 12. September 1919. Afdeling 29. (Statsopdragelseshjemmene).

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2787).

Sagen sattes til Forhandling.

S. C. Nørgaard: Det Lovforslag, vi her skal behandle, angaar Statsopdragelsesanstalterne og er jo i væsentlig Grad en Frugt af den Sparekommissions Arbejde, der blev nedsat i Efteraaret 1922 til Undersøgelse af Opdragelsesanstaltnes, Aandsvageanstaltnes og Døvstummeanstaltnes Virksomhed. Det Arbejde, der udføres paa Opdragelsesanstalterne, er ganske sikkert noget af det vanskeligste og besværligste af al Opdragergerning, og Samfundet maa være de dygtige Mænd og Kvinder megen Tak skyldig for det udmærkede Arbejde og den store Indsats, de yder. Disse Arbejdere maa, hvis deres Gerning blot i nogen Maade skal lykkes, i endnu højere Grad end vist de fleste andre Tjenestemænd gaa op i den, leve i den, give sig hen i den, som maaske ingen andre af Statens Tjenestemænd. Dette erkendes sikkert fra alle Sider i vort Folk, og derfor synes jeg ogsaa, det bør siges fra denne Plads. Det er endvidere en Gerning af stor samfundsøkonomisk Betydning. Hvis det endelig lykkes for Lærerne paa disse Anstalter at gøre de tidt og ofte moralsk defekte Dreng og Piger og den forvildede halvvoxsne Ungdom, der henvises til Anstalterne, til gode, nyttige og arbejdsomme Samfundsborgere, ja, saa er det jo ikke blot til Lykke og Velsignelse for de unge selv, men derved fries Samfundet baade for en Del Ulykker, som ellers kunde blive en Følge af disse Menneskers Levevis, og for en Mængde Udgifter. Det er baade et Redningsarbejde og et Arbejde af stor samfundsøkonomisk Betydning. Det er derfor ogsaa klart, at den Løn, Samfundet til Gengæld giver disse Antsaltnes Ledere og Medhjælpere, maa være saaledes, at dyg-

tige og paalidelige Mænd og Kvinder drages ind i den Gerning, og at de dér kan føle deres Eksistens saa vel betrygget, at de med Lyst og god Villie kan ofre Gerningen deres fulde Arbejdskraft.

Før Lønningsloven af 1919 var den Løn, der ydedes for dette Arbejde, i mange Tilfælde alt for ringe, og det var man vist klar over fra alle Sider; netop under Indtrykket af denne ringe Løn og af Gerningens Besværlighed og dens store Værdi for Samfundet blev Lønningerne for Statsopdragelsesanstaltnes Personale betydeligt forhøjet i 1919, ja, blev forhøjet saa meget, at man hurtigt blev klar over, at de nye Lønninger i flere Henseender maaske var lige lovlig vidtgaaende, ligesom man ogsaa ret hurtigt kom til den Anskuelse, at der ved Lønningsloven var blevet lavet en Del flere faste Tjenestemandstillinger end egentlig nødvendigt eller heldigt. Lønforhøjelsen i 1919 var vel nu i Virkeligheden mindre, end den kunde se ud til, idet det under den gamle Lønningsordning var saaledes adskillige Steder — ja, maaske overalt, det ved jeg ikke —, at Personalet fik Kost og Logi uden noget Fradrag i Lønnen, medens der nu sker et væsentligt Fradrag i Lønnen derfor.

Disse to Spørgsmaal: Forholdet mellem Antallet af egentlige Tjenestemandstillinger og de mere løse Stillinger som Medhjælpere samt Lønsatsernes Størrelse, har den nedsatte Sparekommission særlig beskæftiget sig med og har som Resultat af sine Forhandlinger stillet Forslag til Ændringer netop paa disse to Punkter. Den højtærede Minister har i det væsentlige fulgt Kommissionens Forslag, men har dog med Hensyn til Antallet af Tjenestemænd ikke helt turdet slutte sig dertil, men har foreslaaet enkelte faste Stillinger bibeholdt udover det Antal, Kommissionen fandt nødvendigt, ligesom Ministeren stiller Forslag om, at der paa Statsanstalterne skal være en Førstelærer eller Førstelærerinde, der lønnes højere end de øvrige Lærere. Over Betimeligheden heraf er jeg ikke helt klar, jeg kunde tænke mig, at det paa de to Anstalter, Braaskovgaard og Bøgildgaard kunde være nødvendigt at have en Slags Viceforstander, der kunde træde til under Forstanderens Sygdom og andet Forfald, men er ikke klar over, om en saadan Ordning er absolut paakrævet for de forholdsvis mindre Anstaltnes Vedkommende. Dette Forhold kan der vist være Grund til at overveje endnu en Gang, før det lovfæstes; det kan imidlertid bedst behandles i et Udvalg, og derfor skal jeg ikke udtale mig